

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-04-03

Nr. (37.2-32)3-1241

DĖL NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą (Vyriausybės kanclerio 2019 m. kovo 20 d. rezoliucija Nr. S-963), bendradarbiaudama su Vyriausybės kanceliarija teikia Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 2, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19 straipsnių ir 1, 2, 4 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus (Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35, 37, 47, 87 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48, 50, 95 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą).

Vyriausybės kanclerio 2019 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. V-14 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė (toliau – Darbo grupė) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reguliavimo sistemos baigiamajam (*ex post*) vertinimui atlikti analizavo, nustatė problemas bei pasiūlė priemones nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos sistemos galiojančiam reguliavimui tobulinti. Darbo grupės atlikto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reguliavimo sistemos vertinimo rezultatai ir konkretūs pasiūlymai dėl sistemos tobulinimo buvo apsvarstyti ir jiems pritarta 2019 m. kovo 18 d. Vyriausybės kanceliarijoje vykusiam neformaliame ministrų pasitarime. Ekonomikos ir inovacijų ministerija rengdama Įstatymo projektą įvertino Darbo grupės siūlymus.

Pagrindiniai Įstatymo projekto tikslai – patobulinti investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrą (toliau – patikra) ir nustatyti veiksmingesnę sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrą.

I. Sprendžiama problema	<p>1. Šiuo metu Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas (toliau – Įstatymas) nustato per trumpus galutinius terminus patikrai atlikti, taip pat nenustato galimybės patikrą nutraukti ar stabdyti, esant objektyvioms priežastims, nenustato reikalavimo užtikrinti informacijos apie investuotoją konfidencialumą ir kt.</p> <p>2. Įstatyme nustatyti kriterijai yra nepakankami veiksmingai sandorių patikrai ir neaiškūs. Kartu Įstatyme įtvirtinta pernelyg plati nacionaliniams saugumui užtikrinti svarbių įmonių teisė kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) dėl bet kokių savo ketinamų sudaryti sandorių patikros, todėl patikrai pateikiama nemažai sandorių, kurie iš esmės nėra susiję su nacionalinio saugumo interesų užtikrinimo tikslais.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Siekiant tobulinti patikros procedūrą, siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none">tikslinti investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus, kurie kelia praktinių įgyvendinimo problemų;

	<ul style="list-style-type: none"> • atsisakyti investuotojų patikros reglamentavimo, kai akcijų perleidimo sandoriai atliekami įmonių grupės viduje; • pakeisti patikros procedūros terminus; • nustatyti patikros sustabdymo mechanizmą; • nustatyti galimybę nutraukti patikrą; • užtikrinti informacijos apie investuotoją konfidencialumą; • suteikti daugiau galimybių Komisijai teikti rekomendacijas dėl investicijų ir sandorių; • suderinti patikros procedūrą su 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema; • stiprinti Komisijos kompetencijas. <p>2. Siekiant nustatyti veiksmingesnę sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrą, siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nustatyti sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus; • nustatyti iniciatyvų pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vaidmenį, vertinant jų sudaromus sandorius. <p>Nurodytos priemonės plačiau paaiškintos Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 4 punkte.</p>
III. Priemonių kaštai	Papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Efektyvesnė patikros procedūra ir veiksmingesnė sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūra padėtų geriau užtikrinti nacionalinio saugumo interesų apsaugą.

Pažymime, kad Įstatymo projektas dar iki pateikimo derinti institucijoms buvo darbo tvarka derinamas su institucijomis. Siekiant aptarti darbo grupės siūlymus 2019 m. rugpjūčio mėnesį organizuotas visų suinteresuotų institucijų ir verslo subjektų pasitarimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 20 asmenų. Po minėto pasitarimo darbo tvarka organizuoti susitikimai su atskiromis institucijomis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija (vyko mažiausiai 4 susitikimai, taip pat Įstatymo projektas derintas nuotoliniu būdu).

Įstatymo projektas 2019 m. spalio 22 d. raštu Nr. (37.2-35)-3-3866 pateiktas institucijų išvadoms. Išvadas dėl Įstatymo projekto pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Lietuvos bankas, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos verslo konfederacija.

Siekdama suderinti dėl Įstatymo projekto institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus, Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2019 m. lapkričio mėnesį organizavo tarpinstitucinį pasitarimą, kuriame dalyvavo Ministro Pirmininko, Vyriausybės kanceliarijos, Susisiekimo ministerijos, Finansų ministerijos, Energetikos ministerijos, Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atstovai. Dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

2019 m. gruodžio–vasario mėnesiais organizuoti papildomi pasitarimai, kadangi Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 2019 m. lapkričio 20 d. raštu Nr. (23.2.14)3-5367 informavo apie poreikį suderinti Įstatymo projekto nuostatas su 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/452,

kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema. Pasitarimuose dalyvavo Ministro Pirmininko, Vyriausybės kanceliarijos, Užsienio reikalų ministerijos ir Valstybės saugumo departamento atstovai.

Per visą Įstatymo projekto derinimo laikotarpį Ekonomikos ir inovacijų ministerija buvo parengusi ir institucijoms pristatiusi mažiausiai 5 skirtingus sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūros modelius. Visgi papildomai reaguojant į paskutiniuose pasitarimuose išsakytas institucijų pastabas parengta patikslinta sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūra. Kartu papildomai parengti atitinkami Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35, 37, 47, 87 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48, 50, 95 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai, kuriais siekiama minėtų įstatymų nuostatas suderinti su Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais.

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento (direktorius Vaidotas Rudokas, tel. 8 706 67 742) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus darbuotojai.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 13 lapų.
2. Įstatymo pakeitimo įstatymo lyginamasis variantas, 16 lapų.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 13 lapų.
4. Įstatymo projekto derinimo pažyma, 4 lapai.
5. Susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 8 lapai.
6. Nutarimo projektas, 1 lapas.
7. Pasitarimo protokolas, 2 lapai.
8. Institucijų išvados, 38 lapai.

Energetikos ministras, laikinai einantis
ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas